

ՍՈՒՐԵՇԻՆ «ԵԼՔԻ ՃԱՄԲԱՆ»...

Posted on October 17, 2015 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Դուկտ. Հրայր Ճեպեճեան , Նիկոսիա, 14 Հոկտեմբեր 2015

Սուրեշը կու գայ Հնդկաստանէն: Ան քսաներկու տարեկան երիտասարդ մըն է: Հազիւ կրցած է յաճախել դպրոց, ստանալ քիչ մը ուսում եւ սորվիլ իր մայրենի լեզուն՝ գրել եւ կարդալ: Սուրեշը, բոլորին նման, ինքն ալ ունի կեանքի մէջ բաղձալի եւ իրագործելի երազներ... Անցեալ փետրուարին ամուսնացած է եւ սկսած է կազմել տուն եւ ընտանիք: Բայց կեանքի պայքարը եւ անոր համար մղուող ամէն ջանք՝ ապահովելու համար ապրուստ, ստիպած են իրեն ձգել իր գիւղն ու ընտանիքը եւ հասնիլ Տոււայ... Եթէ Սուրեշին ըսած են, թէ պիտի երթայ «կաթ» ու «մեղր» բխող երկիրը, եւ ուր ան պիտի ապահովէր իր եւ ընտանիքին ապագան, բայց չէին իմացուցած, թէ ինչէ՛ր պիտի սպասէին իրեն այդ սփիւռքեան կեանքին մէջ իր «պայքար»-ը կերտելու իրականութիւնները...

Սուրեշը մէկն է այն աւելի քան երեք միլիոն բանուորներէն, որոնք կու գան ասիական եւ ափրիկեան ցամաքամասերէն՝ աշխատելու եւ զարգացնելու համար Տոււայը եւ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնները: Եթէ բանուորները կը կազմեն չերեւցող հիմքը այս երկրի ճարտարարուեստին ու անոր զարգացման, բայց նոյնքան նաեւ անոնք բաժնեկից չեն նոյն այս ճարտարարուեստին հասութաբեր եկամուտներուն...

Դուկտ. Հրայր Ճեպեճեան , Նիկոսիա, 14 Հոկտեմբեր 2015

Սուրեշը կու գայ Հնդկաստանէն: Ան քսաներկու տարեկան երիտասարդ մըն է: Հազիւ կրցած է յաճախել դպրոց, ստանալ քիչ մը ուսում եւ սորվիլ իր մայրենի լեզուն՝ գրել եւ կարդալ: Սուրեշը, բոլորին նման, ինքն ալ ունի կեանքի մէջ բաղձալի եւ իրագործելի երազներ... Անցեալ փետրուարին ամուսնացած է եւ սկսած է կազմել տուն եւ ընտանիք: Բայց կեանքի պայքարը եւ անոր համար մղուող ամէն ջանք՝ ապահովելու համար ապրուստ, ստիպած են իրեն ձգել իր գիւղն ու ընտանիքը եւ հասնիլ Տոււայ... Եթէ Սուրեշին ըսած են, թէ պիտի երթայ «կաթ» ու «մեղր» բխող երկիրը, եւ ուր ան պիտի ապահովէր իր եւ ընտանիքին ապագան, բայց չէին իմացուցած, թէ ինչէ՛ր պիտի սպասէին իրեն այդ սփիւռքեան կեանքին մէջ իր «պայքար»-ը կերտելու իրականութիւնները...

Սուրեշը մէկն է այն աւելի քան երեք միլիոն բանուորներէն, որոնք կու գան ասիական եւ ափրիկեան ցամաքամասերէն՝ աշխատելու եւ զարգացնելու համար Տոււայը եւ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնները: Եթէ բանուորները կը կազմեն չերեւցող հիմքը այս երկրի ճարտարարուեստին ու անոր զարգացման, բայց նոյնքան նաեւ անոնք բաժնեկից չեն նոյն այս ճարտարարուեստին հասութաբեր եկամուտներուն...

Սուրեշը կ'ապրի պզտիկ սենեակի, իմա՛ խցիկի մը մէջ, իրեն նման հինգ այլ բանուորներու հետ... Այս խցիկները մեծ տարածաշրջանի մը մէջ քով-քովի իրարու կպած շինութիւններ են՝ քաղաքէն անջատուած, եւ որոնք կը կոչուին բանուորական ճամբարներ: Եւ շատ է թիւը այս ճամբարներուն՝ երկրին ամբողջ տարածքին: Ճամբարը ունի իր պահակները. ողջունելով գիրենք՝ ներս մտայ այս մէկ

ճամբարին մեծ դռներ: Երկար շարքի վրայ քով-քովի շինուած սենեակներուն շատ արագ եւ հպանցիկ նայուածք մը նետելէ ետք, Սուրբէն եւ իր սենեակիցները «հիւրընկալեցին» զիս իրենց անկիւնը...

Այս պզտիկ անկիւնին մէջ կ'ապրին այս վեց երիտասարդները, հեռու` իրենց ընտանիքներէն եւ հարազատներէն: Լուացարան, բաղնիք թէ խոհանոց` բոլորն ալ սենեակէն դուրս են: Եւ միայն մէկ կարելիութիւն կայ այդ հարիւրաւոր բանուորներուն համար: Եթէ կը վիճին թէ կը վիճաբանին, բայց Նոյնքան նաեւ կը բաժնեն իրենց ցաւերը եւ ապրուած փորձառութիւնները, եւ այս բոլորը` այդ փոքր անկիւնին մէջ: Պարտաւոր են արթննալու առաւօտ կանուխ, որպէսզի ճամբարէն ուղղուին իրենց աշխատանքային վայրերը եւ գիշերը վերադառնան Նոյն տեղը: Եւ ասիկա կրկնուող իրականութիւն մըն է շաբթուան վեց օրերուն վրայ երկարող` վերածելով անոնց կեանքերը Նոյնանման եւ Նոյնատեսակ ապրուած օրերու` առանց փոփոխութեան եւ կամ այլ հմայքի...

Սուրբէին եւ իր բարեկամներուն աշխատավարձը հազիւ կը հասնի 250 ամերիկեան տոլարի: Եւ այս` ամսական դրութեամբ եւ շատ մը անգամներ ուշացումով ու տակաւին քաշքշուքներով... Ու ասոնց վրայ տակաւին` չհաշուած այլ զրկանքներ: Եւ եթէ այս (չ)վաստկած եկամուտով պիտի ապրին Տուպայի մէջ, բայց նաեւ անոր մէկ մասը պիտի դրկեն տուն, իրենց ընտանիքներուն, բարուք ապագայ մը կերտելու իրենց տեսլականով:

Սուրբէն ինծի հետ բաժնեց իր միակ ունեցածը... իր անկողինը: Եւ անոր վրայ նստած` սկսայ դիտել այս տղաքը: Գործէն Նոր վերադարձած էին եւ կը պատրաստէին իրենց ընթրիքը. իսկ ընթրիքը օրական դրութեամբ բրինձն է... եւ` ամիսը մէկ անգամ միայն միս ճաշակելու հնարաւորութիւնը: Կերակուրը կը պատրաստէին միասին, մեծ քանակով ու կը գետեղէին զայն փոքր տոպրակներու մէջ` իւրաքանչիւրին համար երկու տոպրակ: Եւ ասիկա իրենց յաջորդ օրուան նախաճաշի եւ ապա ճաշի պատրաստութիւնն էր:

Կը նայէի իւրաքանչիւր բանուորի աչքերուն: Հոն կար կարօտ եւ Նոյնքան յուզում: Եթէ կարօտը տան եւ ընտանիքին էր, բայց նաեւ Նոյնքան յուզումը` իրենց ապրած այդ կեանքի պայմաններուն համար: Եթէ ապրեցայ այդ «պայմանները» իրենց հետ, բայց նաեւ կրցայ տեսնել իրենց հանդարտութիւնը եւ գոհունակութիւնը այդ բոլորին մէջէն: Աչքերս գետին սեւեռած էի, երբ տեսայ միջատները, որոնք սկսան միանալ մեր խումբին: Սուրբէն զգաց, թէ անհանգստացած եմ: Պզտիկ ժպիտ մը գծուեցաւ դէմքին վրայ եւ իր հանդարտ ու գոհունակ վիճակին մէջէն ըսաւ. «Մեր բարեկամներն են եւ մեզի հետ կ'ապրին»:

Եւ իւրաքանչիւրը սկսաւ բանալ իր կեանքին «տոպրակը»: Այդ «տոպրակներուն» մէջ անոնք դրած էին իրենց երկրին ու տան մէջ ապրուած կեանքերը, որոնց մէջ կան շատ փորձառութիւններ, լեցուն` դժբախտութիւններով եւ նաեւ զրկանքներով: Բայց ստիպուած էին շալկել այդ բոլորը, որովհետեւ մտած էին իրենց կեանքի պայքարին մէջ եւ պետք էր, որ մաքառէին այդ բոլորին դէմ: Այս բոլորը անոնք իրենց հետ բերած էին միւսին Տուպայ` գէթ այն համոզմունքով, որ պիտի կարենային թեթեւցնել այդ «բեռը»: Բայց այդ բեռը թեթեւցնելու գործընթացը իրենց սորվեցուցած էր Նոր փորձառութիւններ...

«Մենք հոս միևնույն ենք,- Սուրբ շին Է խօսողը:- Այս ճամբարէն դուրս մէկը չկայ, որ մեզի հոգ տանի: Եւ քանի որ տունէն հեռու ենք եւ մէկը չունինք այս քաղաքին մէջ, իրարու հետ եւ իրարմով կ'ապրինք»:

Տուպայի մէջ չկայ բանուորներու համադաշնակցութիւն, որ պարտի տեր կանգնիլ բանուորներու իրաւունքներուն: Եւ անոնք իրենց սփիւռքեան աշխատանքային կեանքի «պայմաններուն» պետք էր տոկային... միևնույն: Եթէ կը տեսնէի բանուորներուն «միևնույնութիւնը», բայց այդ օր, այդ պատիկ սենեակին մէջ, իրենց միևնույն աշխարհին մէջ տեսայ նաեւ իրենց միևնույնութենէն դուրս գալու իրենց «Ելքի ճամբան»...

Եւ «Ելքի ճամբան» իրենց միասնականութիւնն էր...

Անոնք հեռու են իրենց հարազատներէն եւ տուններէն: Սփիւռքեան իրենց դժուար այս պայմաններուն մէջ եթէ անզօր եւ գրեթէ անօգնական են, բայց գտած են իրենց «Ելքի ճամբան», որուն մէջէն կը քալեն... Եւ կը քալեն իրարու հետ եւ իրարմով, նոյնիսկ երբ այդ ճամբան շատ նեղ է: Այդ պատիկ խուցերուն մէջ անոնք իրենց սփիւռքեան կեանքերը կ'ապրին իրարու հետ եւ զիրար քաջալերելով:

Նորէն Նայեցայ Սուրբ շին: Աչքերուն մէջէն դարձեալ փորձեցի վեր հանել անոր կարօտը եւ յուզումը: Եթէ այդ կարօտը եւ յուզումը ան «ճգնաժամ» էր, բայց նաեւ իր մէջ կրցած էր ստեղծել ներքին ուժ մը, որ իրեն համար եղած էր իր «Ելքի ճամբան», եւ որ իրեն տուած էր գոհունակ եւ հանդարտ դեմք մը: Այդ հոգիով ան կը քալէր իր բարեկամներուն հետ՝ իր ապրուստի պայքարին համար... Տունէն եւ հարազատներէն հեռու...

Սուրբ շին եւ իր ընկերներուն Նայելով՝ տեսայ իմ՝ հայուն իրավիճակը... սփիւռքեան հայկական իրականութիւնները: Մենք ալ կ'ապրինք սփիւռքեան գաղութներու՝ իմա՝ «ճամբարներու» մէջ, եւ հեռու՝ հողէն եւ տունէն: Կ'ապրինք հողին եւ տան կարօտով... յիշելով եւ պահանջելով: Եւ չեմ գիտեր ինչ՝ «ճամբարէն դուրս» ո՞վ է հայուն իրաւունքներուն պահապանը:

Բայց կայ տակաւին հայուն կեանքը, եւ «ճամբարէն ներս»:

Եթէ պիտի տեսնենք, թէ միևնույն ենք եւ մեր կեանքի պարունակին մէջ շալկած ենք շատ «ծանրութիւն», բայց նաեւ պիտի անդրադառնանք, թէ անհրաժեշտ է որոնել մեր «Ելքի ճամբան»... Եւ «Ելքի ճամբան» իրարու հետ եւ միասին ըլլալու գիտակցութեան մէջ է... Թէ՛ հայը կրնայ տարբերիլ մէկը միևնույն, եւ կամ կրնայ վիճիլ ու դեռ տարակարծիք ըլլալ: Բայց այդ բոլորէն վեր, հայը պիտի կարենայ ստեղծել ներքին այդ ուժը՝ նոյնիսկ իր «ճամբարէն ներս»... Եւ այդ ուժով պետք է գծէ իր «Ելքի ճամբան»՝ նեղ ըլլայ, թէ պատիկ. դժուար, թէ ինդրայարոյց: Եւ հայը պարտի քալել այդ «Ելքի ճամբարէն» միասին եւ իրարու հետ...

Սուրբ շին «Ելքի ճամբան»... Բայց նաեւ՝ իմը եւ իւրաքանչիւր հայունը...

